

Přechod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele

Lukáš Ovesný

Bakalářská práce
2017



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lukáš Ovesný
Osobní číslo: M13549
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Účetnictví a daně
Forma studia: prezenční

Téma práce: Přechod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních zdrojů a zpracujte teoretické poznatky vztahující se k přechodu z daňové evidence na účetnictví.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybraného podnikatele a jeho důvody pro přechod.
- Provedte přechod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele.
- Analyzujte dopady přechodu a zhodnoťte výhodnost.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS. European tax handbook 2012. Amsterdam: IBFD, 2012, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.
DUŠEK, Jiří. Převod daňové evidence na vedení účetnictví: I podle právního stavu k 1. 1. 2008I. 6. vyd. Praha: Grada, 2008, 127 s. ISBN 978-80-247-2387-7.
DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. Daňová evidence podnikatelů 2016. 13. vyd. Praha: Grada, 2016, 144 s. ISBN 978-80-271-0035-4.
PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. Olomouc: Anag, 2016, 336 s. ISBN 978-80-7554-020-1.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016



doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan



prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.05.2017

Jméno a příjmení: LUKÁŠ OVESNÝ

Lukáš Ovesný
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na přechod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele. Teoretická část práce popisuje jednotlivé možnosti vedení účetnictví a jejich legislativní úpravy. Obsahuje důvody pro dobrovolný či povinný přechod a je zde uveden postup přechodu z daňové evidence na účetnictví. Aby nedocházelo k daňovým únikům, nebo chybným postupům jsou zde uvedeny účetní a daňové předpisy. V praktické části je proveden konkrétní přechod z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele. Jsou analyzovány dopady přechodu a jeho výhodnost či nevýhodnost.

Klíčová slova: vedení účetnictví, daňová evidence, účetnictví, daňové a účetní předpisy, legislativní úprava, podnikatel

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on the transition from the tax records to the accounting of the selected entrepreneur. The theoretical part of the thesis describes individual possibilities of bookkeeping and their legislation. It contains the reasons for the voluntary or compulsory transition, and there is a procedure for moving from tax records to accounting. To avoid tax evasion or misconduct, accounting and tax regulations are listed here. In the practical part there is a concrete transition from the tax records to the accounting of the selected entrepreneur. The impacts of the transition and its advantages or disadvantages are analyzed.

Keywords: book-keeping, single entry book-keeping, accountancy, tax and accounting regulations, legislation, entrepreneur

Rád bych využil tento prostor k poděkování mé vedoucí bakalářské práce paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za odborné vedení, ochotu a vstřícný přístup při zpracování této práce.

Velké díky patří také mé rodině za trpělivost, toleranci a podporu při psaní bakalářské práce, a také za podporu po celou dobu mého studia.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 FYZICKÉ OSOBY A PODNIKÁNÍ	12
2 DAŇOVÁ EVIDENCE	14
2.1 CHARAKTERISTIKA DAŇOVÉ EVIDENCE.....	14
2.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA DAŇOVÉ EVIDENCE	14
2.3 PŘEDMĚT DAŇOVÉ EVIDENCE	14
2.3.1 Evidence příjmů a výdajů.....	15
2.3.2 Deník příjmů a výdajů.....	16
2.3.3 Evidence pohledávek	17
2.3.4 Evidence dluhů.....	17
2.3.5 Evidence daně z přidané hodnoty	18
2.3.6 Evidence majetku	19
2.4 ÚPRAVY PROVÁDĚNÉ PŘED UZAVŘENÍM DENÍKU PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	20
3 ÚČETNICTVÍ	21
3.1 CHARAKTERISTIKA ÚČETNICTVÍ.....	21
3.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ	22
3.2.1 Zákon č. 563/1991 Sb.	22
3.2.2 Vyhláška č. 500/2002 Sb.....	22
3.2.3 České účetní standardy.....	22
3.3 PŘEDMĚT ÚČETNICTVÍ.....	23
3.3.1 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty	23
3.3.2 Podvojnost a souvztažnost účetních zápisů.....	23
3.3.3 Účetní knihy	24
3.3.4 Účetnictví v plném rozsahu.....	25
3.3.5 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu	25
3.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A UZÁVĚRKA	25
4 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ	27
4.1 DŮVODY PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	27
4.1.1 Dobrovolný přechod.....	27
4.1.2 Povinný přechod.....	27
4.2 PŘECHOD Z HLEDISKA ÚČETNÍCH A DAŇOVÝCH PŘEDPISŮ.....	28
4.2.1 Účetní předpisy	28
4.2.2 Daňové předpisy.....	28
4.3 POSTUP PŘI PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ	29
4.3.1 Inventarizace majetku a závazků	29
4.3.2 Sestavení převodového můstku.....	29
4.3.3 Sestavení účtového rozvrhu	30
4.3.4 Sestavení vnitropodnikové směrnice.....	30
4.3.5 Sestavení počáteční rozvahy	30

4.4	DAŇOVÉ DOPADY PŘECHODU	31
4.5	CHYBY PŘEVODU	32
II PRAKTICKÁ ČÁST		33
5	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKATELE	34
5.1	PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ	34
5.2	DŮVODY PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	34
5.3	VÝVOJ DAŇOVÉ POVINNOSTI ZA ROKY 2012 – 2016.....	34
6	PŘECHOD Z VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	36
6.1	INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ	36
6.1.1	Dlouhodobý hmotný majetek	36
6.1.2	Dlouhodobý nehmotný majetek	36
6.1.3	Drobný dlouhodobý hmotný majetek.....	37
6.1.4	Zásoby	37
6.1.5	Pokladna.....	37
6.1.6	Bankovní účet.....	38
6.1.7	Pohledávky	38
6.1.8	Závazky	39
6.2	UZAVŘENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE	40
6.3	SESTAVENÍ ÚČTOVÉHO ROZVRHU A TVORBA VNITROPODNIKOVÝCH SMĚRNIC	41
6.4	SESTAVENÍ PŘEVODOVÉHO MŮSTKU	42
6.5	ÚČET INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE.....	43
6.6	OTEVŘENÍ ÚČETNÍCH KNIH	43
6.7	SESTAVENÍ POČÁTEČNÍ ROZVAHY	43
7	ANALÝZA DAŇOVÝCH DOPADŮ PŘECHODU.....	45
7.1	JEDNORÁZOVÉ ZDANĚNÍ.....	46
7.2	ROZLOŽENÍ DO VÍCE LET	46
7.2.1	Rozložení do 2 let.....	46
7.2.2	Rozložení do 5 let.....	47
7.2.3	Rozložení do 9 let.....	47
7.3	ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	48
ZÁVĚR		50
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		51
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		52
SEZNAM OBRÁZKŮ		53
SEZNAM TABULEK.....		54
SEZNAM PŘÍLOH.....		55

ÚVOD

Fyzické osoby, jejichž počet neustále roste, nemusí nutně vést účetnictví, ale mohou využít možnosti daňové evidence. Povinnost vést účetnictví jim může vzniknout ze zákona nebo se tak mohou dobrovolně rozhodnout. Obvykle možnost daňové evidence využívají především z důvodu nižší administrativní náročnosti. Ovšem daňová evidence ani zdaleka nenabízí takovou možnost sledování a vyhodnocování jako účetnictví. Nedílnou součástí dnešního světa je modernizace a srovnávání. Obě tyto skutečnosti poukazují na to, že dnes více než kdy jindy je nutné, vést účetnictví ve formě, která dovoluje nejen tuzemské ale i zahraniční srovnání.

Proto je cílem této práce ukázat řešení pro vybraného podnikatele a dokázat tím, že přechod z daňové evidence na účetnictví nemusí být nutně finančně či administrativně náročný. Výhody, které plynou z vedení účetnictví, nesporně převyšují nad nevýhodami spojenými s přechodem.

První část bakalářské práce se zaměřuje na charakteristiku daňové evidence a účetnictví. Další kapitola pojednává o samotném přechodu z daňové evidence na účetnictví, kterou upravuje příslušný zákon. Tato práce sleduje jak účetní, tak i daňový pohled na přechod a možné dopady pro první rok vedení účetnictví a to z toho důvodu, že změna z daňové evidence na vedení účetnictví se neprojevuje v posledním roce vedení daňové evidence, ale až v roce následujícím.

V druhé části bakalářské práce jsou aplikovány již zmíněné teoretické postupy pro vypracování vhodného návrhu přechodu z daňové evidence na účetnictví u vybraného podnikatele. Vybraný podnikatel je nejprve charakterizován a je provedena inventarizace jeho majetku a závazků na konci roku 2016. V další kapitole je na základě této inventarizace sestaven převodový můstek, který slouží k převodu konečných stavů z daňové evidence na počáteční stavy účetnictví. Následně jsou otevřeny účetní knihy a sestavena zahajovací rozvaha.

Finální část práce je věnována analýze přechodu z daňové evidence na účetnictví a jeho daňového dopadu na vybraného podnikatele. Následuje doporučení ohledně minimalizace tohoto dopadu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je provedení přechodu z daňové evidence na účetnictví a zhodnocení daňového dopadu.

Dílčím cílem je charakteristika podnikající fyzické osoby se zaměřením na účetní a daňové aspekty a analýza postupů, které budou při přechodu použity.

Téma bakalářské práce a z ní plynoucí výsledky jsou důležité pro podnikající fyzickou osobu, která již delší dobu přemýšlí o přechodu na vedení účetnictví.

V teoretické části práce bude provedena literární rešerše odborných pramenů, které se týkají vedení daňové evidence, vedení účetnictví a prameny popisující přechod z daňové evidence na účetnictví. Pomocí abstrakce budou z odborné literatury zpracovány podstatné charakteristiky daného tématu. Pomocí konkretizace se získané podstatné jevy použijí na konkrétní fyzickou osobu v rámci části praktické.

V části praktické bude použita metoda analýzy stavu podnikatele se zaměřením na účetní a daňové aspekty a budou analyzovány postupy přechodu na vedení účetnictví. V práci bude také použita metoda srovnávání. Metoda syntézy bude použita k aplikování výsledků analýzy na konkrétní přechod z daňové evidence na účetnictví. V práci bude také použita metoda srovnávání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FYZICKÉ OSOBY A PODNIKÁNÍ

Jako první považuji za nezbytné objasnit důležité pojmy a souvislosti, které se týkají tématu fyzických osob a podnikání. Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb., přesně definoval pojem podnikatel a podnikání. Tento zákon byl v roce 2014 nahrazen zákonem o obchodních korporacích, zákon č. 90/2012 Sb. Dále podnikání upravuje také nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb.

Nový občanský zákoník vymezuje podnikatele jako osobu, která vykonává samostatně na vlastní účet a vlastní odpovědnost výdělečnou činnost. Podnikatel – fyzická osoba odpovídá za veškeré závazky vyplývající z podnikání celým svým majetkem. Vykonávat ji může na základě živnostenského nebo jiného oprávnění a činí tak soustavně za účelem dosažení zisku. Statut podnikatele je mu přidělen po zápise do obchodního rejstříku. V případě, že podnikatel nemá obchodní firmu, své podnikání provozuje pod vlastním jménem. (Česko, 2012, § 420-422)

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozčleňuje poplatníky daně z příjmů fyzických osob. „Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou

- a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- d) příjmy z nájmu (§ 9),
- e) ostatní příjmy (§ 10).“ (Běhounek, 2016, s. 9)

Má práce se týká především skupiny B, tudíž poplatníků mající příjmy především ze samostatné činnosti.

„Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelského oprávnění,
- d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále

- a) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných práv autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- c) příjem z výkonu nezávislého povolání.“(Běhounek, 2016, s. 16)

Pro tyto příjmy má Česká republika jednotnou daňovou sazbu a to 15%. Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob musí podat každý poplatník, který dosáhnul příjmů vyšších než 15 000 Kč nebo vykazuje daňovou ztrátu. Mezi tyto příjmy se nepočítají příjmy osvobozené od daně nebo příjmy, ze kterých byla sražena srážková daň. Ve chvíli, kdy poplatník vykazuje jen příjmy ze závislé činnosti u jednoho zaměstnavatele, tak nepodává daňové přiznání. V případě, že pracuje pro více zaměstnavatelů je povinen podat daňové přiznání. Zaměstnavatel zpracuje roční zúčtování daně a z tohoto zúčtování vznikne zaměstnanci daňová pohledávka nebo závazek. (BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van Marnix SCHELLEKENS, 2012)

Jakmile příjem přesáhne částku 1 296 288 Kč, je poplatník povinný zaplatit solidární daň. Zaměstnancům je solidární daň sražena z jejich hrubé měsíční mzdy ve chvíli, kdy jejich měsíční mzda je vyšší než 108 024 Kč. Občané, kteří již odvedli solidární daň v některém měsíci v roce a současně nedosáhli rozhodného příjmu, nemusí pak podávat daňové přiznání. V takovém případě mohou zažádat o vrácení v ročním zúčtování. Sazba solidární daně je stanovena na 7% a počítá se z rozdílu mezi hrubou mzdou nebo hrubým ziskem a limitní částkou. (Běhounek, 2016)

2 DAŇOVÁ EVIDENCE

Ke správnému sestavení daňového přiznání musí mít podnikatel přehled o svém hospodaření. V případě, že není účetní jednotkou, stačí pro účely daně z příjmů vést evidenci příjmů a výdajů. Jednou z možností, jak prokazovat příjmy a výdaje, je vedení daňové evidence.

2.1 Charakteristika daňové evidence

Jednoduché účetnictví bylo zrušeno k 1. 1. 2004 novelou zákona o účetnictví. Povinnost účtovat zůstala pouze účetním jednotkám, které účtují podvojně, a to hlavně z důvodu srovnání s ostatními členskými zeměmi Evropské unie.

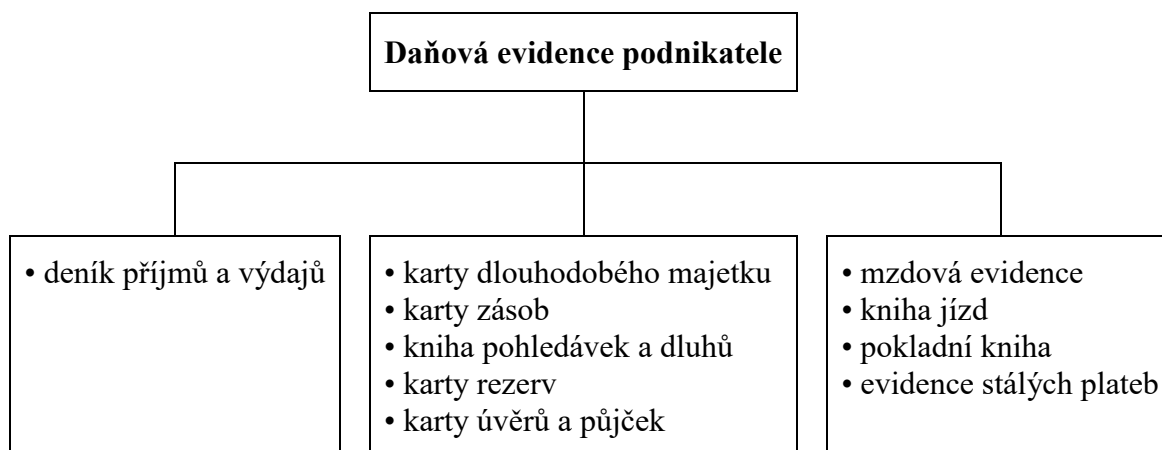
Pro podnikatele, kteří nevedli žádné účetnictví nebo vedli účetnictví jednoduché, je předepsána daňová evidence. Mezi nesporné výhody patří především nízká administrativní náročnost, a také menší požadavky na technické zabezpečení. Nevýhody se projeví v obtížném řízení firmy, jelikož cílem daňové evidence je poskytnutí údajů potřebných ke zjištění základu daně z příjmů fyzických osob. (Dušek a Sedláček, 2016)

2.2 Právní úprava daňové evidence

„Legislativně je daňová evidence upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. I když novela zákona o účetnictví již neuvažovala v roce 2004 s jednoduchým účetnictvím, byla dána fyzickým osobám, prokazujícím povinnosti pro daňové účely, možnost přechodného období tak, aby 1. 1. 2005 bylo jednoduché účetnictví nahrazeno daňovou evidencí. (Dušek a Sedláček, 2016, s. 9)

2.3 Předmět daňové evidence

Předmětem daňové evidence jsou především informace o příjmech a výdajích, které jsou vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jako další zaznamenává veškeré údaje o závazcích a majetku podnikatele, které tvoří základ daně z příjmů. Jelikož forma ani vedení daňové evidence není stanoveno zákonem, záleží pouze na podnikateli, jakým způsobem bude tyto skutečnosti zaznamenávat. Obvyklé je evidovat peněžní prostředky v deníku příjmů a výdajů, majetek a dluhy zachycovat do evidenčních karet nebo knih. (Dušek a Sedláček, 2016)



Obrázek 1 Struktura daňové evidence podnikatele (Dušek a Sedláček, 2016, s. 16)

2.3.1 Evidence příjmů a výdajů

V základu se příjmy člení na tyto skupiny:

- a) peněžní příjmy,
- b) nepeněžní příjmy,
- c) příjmy dosažené směnou.

Příjem je, dle § 3 zákona č. 586/1992 Sb., peněžité i nepeněžité plnění, které poplatník přijme v průběhu podnikání. V příjmové evidenci je zapsán pouze skutečný přítok peněz. Například přijetí hotovosti do pokladny nebo příjem peněžních prostředků na bankovní účet. Zápočet vzájemných pohledávek a dluhů se řadí mezi nepeněžní příjmy. Ve chvíli, kdy podnikatel přijímá platby v hotovosti, je povinný vést také evidenci denních tržeb. Toto nařízení může změnit správce daně. (Dušek a Sedláček, 2016)

„Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny.“ (Běhounek, 2016, s. 36)

Mezi obvyklé nepeněžní výdaje patří například odpisy dlouhodobého majetku, časově rozlišené nájemné u finančního leasingu a tvorba rezerv. Při uplatnění daňových odpisů majetku musíme být vlastníky, a také musí být splněny podmínky pro jeho odpisování. (Dušek a Sedláček, 2016)

„Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje, s výjimkou uvedenou v § 12, ve výši

- a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,
- b) 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
- c) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,
- d) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč.

Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit.“ (Běhounek, 2016, s. 16)

2.3.2 Deník příjmů a výdajů

Nejčastější formou evidence příjmů a výdajů je deník příjmů a výdajů. Je určen pro podnikatele, kteří mají příjmy ze samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona o daních z příjmů a neuplatňují výdaje procentem z příjmů. Zápisy v deníku se řadí chronologicky a pro každou hospodářskou transakci je vymezen jeden řádek.

„Obsahem deníku příjmů a výdajů jsou minimálně tyto údaje:

- a) datum uskutečnění transakce (zápis do deníku),
- b) označení daňového dokladu,
- c) stručný popis transakce,
- d) přehled o celkových příjmech,
- e) přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,
- f) přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,
- g) přehled o celkových výdajích,
- h) přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,
- i) přehled o úpravách podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období.

Na konci zdaňovacího období se zjistí skutečné stavy majetku a dluhů a případné rozdíly se promítnou do daňové evidence. Provedou se konečné součty a zjistí se celkové příjmy,

kteře jsou předmětem daně a s nimi související výdaje podle jednotlivých základů daně.“ (Dušek a Sedláček, 2016, s. 25)

2.3.3 Evidence pohledávek

Pohledávky jsou majetkem (aktivem) podnikatele, a také to jsou peněžní nároky podnikatele na úhradu dohodnutých sum. Z časového hlediska se dělí na krátkodobé a dlouhodobé, dále na tuzemské a zahraniční podle místa vzniku. (Dušek a Sedláček, 2016)

„Pro poplatníky uvedené v § 2 se hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením a u pohledávky nabyté bezúplatně cena určená ke dni jejího nabytí podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku. U poplatníků, kteří jsou plátcí daně z přidané hodnoty nebo jimi byli v době vzniku pohledávky, se jmenovitá hodnota pohledávky snižuje o výši daně z přidané hodnoty, pokud byla splněna vlastní daňová povinnost na výstupu.“ (Běhounek, 2016, s. 13)

Nejdůležitější funkce evidence pohledávek je odpověď na otázku, jaké pohledávky podnikatel vlastní, v jaké výši a vůči komu. V takovém případě mnohem více záleží na obsahu evidence, než na její formě.

Evidence pohledávek poté obsahuje informace týkající se:

- a) pohledávek z obchodních vztahů, s výjimkou pohledávek z poskytnutých záloh,
- b) pohledávek z poskytnutých záloh,
- c) pohledávek z poskytnutých půjček,
- d) pohledávek, které vyplývají z plnění povinností podnikatele podle zvláštních právních předpisů,
- e) ostatních pohledávek, které nejsou obsahem ostatní evidence,
- f) šeků vystavených podnikatelem. (Dušek a Sedláček, 2016)

2.3.4 Evidence dluhů

Dluhy se evidují obdobně jako pohledávky, ale jsou dluhem (pasivem) podnikatele. Zákon o dani z příjmů nešetřuje formu této evidence, ale soustředí se na obsah. Důležité je, aby bylo zřejmé, o jaké dluhy jde, v jaké výši a vůči komu dluhy máme. V případě, že neuhradíme faktury ve sjednaném čase, vzniká dodavateli nárok účtovat penále (úroky) z prodlení. Podnikatel může vést jednu společnou knihu pro evidenci pohledávek i dluhů, pokud bude zajištěn dostatečný přehled o jejich stavu. Platí základní pravidlo a to, že do knihy

pohledávek a dluhů se zapisuje vždy, pokud dochází ke vzniku, změně nebo zániku pohledávek či dluhů. (Dušek a Sedláček, 2016)

2.3.5 Evidence daně z přidané hodnoty

„Plátcem se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

Osoba povinná k dani uvedená v odstavci 1 je plátcem od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat, nestane-li se podle tohoto zákona plátcem dříve.“ (Běhounek, 2016, s. 108)

Tuzemská daň se vztahuje na plnění, u nichž je místo plnění v tuzemsku a plnění uskuteční osoba povinná k dani. V takových případech jsou to plnění buď zdanitelná, anebo osvobozená od daně. (Dušek a Sedláček, 2016)

„Podle zákona č. 235/2004 Sb. § 2, je předmětem daně:

- a) dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- b) poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- c) pořízení
 1. zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
 2. nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
- d) dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.“ (Běhounek, 2016, s. 106)

Nově od roku 2016 podnikatelům vzniká povinnost, podle § 101c až § 101i zákona DPH, podávat s přiznáním DPH také kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení se podává ve stejných intervalech jako přiznání DPH. Pokud je podnikatel měsíční plátcem DPH, podává kontrolní hlášení každý měsíc. V případě čtvrtletního plátce, podává čtvrtletně. (Dušek a Sedláček, 2016)

„DPH může být evidováno v rámci knihy pohledávek a dluhů nebo může být členěno na základě vstupu, výstupu. Evidence musí být vedena tak, aby byly prokázány pro účely daňového řízení:

1. daňové dluhy za každé zdaňovací období,
2. nárok na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období,
3. zaplacené zálohy na daň,
4. zúčtování daní jako výsledek za zdaňovací období ve vazbě na daňové přiznání.

Dodávky zboží do nebo z jiného členského státu EU je podnikatel povinen evidovat podle jednotlivých států.“ (Dušek a Sedláček, 2016, s. 40)

2.3.6 Evidence majetku

Charakteristickou vlastností dlouhodobého majetku je životnost delší než 1 rok. Jeho cena se postupně přenáší do výdajů přes tzv. odpisy. V daňové evidenci se při evidenci majetku řídíme podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., která udává požadavky kladené na analytickou evidenci dlouhodobého majetku. Uvádí minimální údaje, které by měla evidenční karta obsahovat:

1. název nebo popis složky majetku (nebo jeho číselné označení),
2. ocenění,
3. datum pořízení nebo datum uvedení do užívání (pokud není shodné),
4. zvolený způsob daňových odpisů,
5. částky daňových odpisů za zdaňovací období,
6. zřízené zástavní právo, případně věcné břemeno,
7. datum a způsob vyřazení. (Dušek a Sedláček, 2016)

Daňová evidence zásob se obvykle vede přes skladní karty. V případě velkého objemu zásob stojí za zvážení míra podrobnosti evidence. Velká podrobnost sebou nese riziko vyšších nákladů a velké časové náročnosti. Hmotný majetek s hodnotou nižší než 40 000 Kč ale s použitelností delší než 1 rok se eviduje jako zásoby, konkrétně drobný dlouhodobý majetek. Evidence zásob v knize zásob, či na kartách se obvykle vede v množstevních jednotkách (kusy, kilogramy, litry atd.) a z toho vyplývá nutnost uvádět cenu v Kč za jednotku. (Pilátová, 2016)

2.4 Úpravy prováděné před uzavřením deníku příjmů a výdajů

„Podnikatelé (fyzické osoby) uzavírají složky daňové evidence:

- k poslednímu dni zdaňovacího období (kalendářního roku),
- ke dni skončení činnosti,
- ke dni předcházejícímu den účinnosti konkursu.

Uzavíráním složek daňové evidence se zjišťují:

- souhrnné částky zdanitelných příjmů a daňových výdajů sledovaných v deníku příjmů a výdajů, v členění potřebném pro zjištění základu daně z příjmů,
- stavy nevyrovnaných (neuhrazených) pohledávek a dluhů,
- stavy peněžních prostředků na účtech v bankách a v pokladnách,
- stavy majetku a dluhů podnikatele (firmy) v ostatních složkách daňové evidence,
- kursové rozdíly u bankovních účtů vedených v cizích měnách a u valutových pokladen.“ (Dušek a Sedláček, 2016, s. 93)

Dříve než uzavřeme složky daňové evidence, musíme provést fyzickou či dokladovou kontrolu a zjistit tak skutečný stav majetku a dluhů podnikatele. Případné rozdíly promítneme do daňové evidence, zjistíme konečné stavy příjmů a výdajů a uzavřeme deník. Zřetelně oddělíme uzavřené zdaňovací období a sestavíme přehled o majetku a dlužích podnikatele. (Dušek a Sedláček, 2016)

3 ÚČETNICTVÍ

Všichni podnikatelé jsou povinni řídit se zákonem o účetnictví, tedy vést účetnictví v rozsahu a způsobem popsaným v tomto zákoně. Účtuje se o stavu a pohybu obchodního majetku a závazků, vlastního kapitálu, o nákladech, zisku či ztrátě v soustavě podvojného účetnictví. Účetním obdobím je kalendářní rok nebo rok hospodářský vycházející z úpravy v zákoně o účetnictví. (Skálová, 2016)

3.1 Charakteristika účetnictví

Podnikatel se může dobrovolně rozhodnout, že povede účetnictví a to i v případě, že nespĺňuje kritéria pro zařazení mezi účetní jednotky. Opačná situace nastává v okamžiku, kdy podnikatel splní tyto kritéria. V takovém případě musí povinně vést účetnictví.

„Za účetní jednotky jsou považovány:

- a) všechny právnické osoby,
- b) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- c) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- d) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti (dříve účastníky sdružení bez právní subjektivity), pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je účetní jednotkou,
- f) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vést účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- g) organizační složky státu, svěřenské fondy podle občanského zákoníku, fondy obhospodařované penzijní společnostmi, investiční fondy bez právní osobnosti.“ (Skálová, 2016, s. 11)

3.2 Právní úprava účetnictví

Tři základní právní předpisy ošetřují oblast účetnictví v České republice. Celá řada dalších zákonů a norem navazuje na tyto základní předpisy. Například zákon o dani z příjmů, zákon o cenných papírech, zákon o podnikání na kapitálovém trhu atd.

3.2.1 Zákon č. 563/1991 Sb.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o účetnictví). Stanovuje předpoklady a principy vedení účetnictví, vymezuje předmět účetnictví, účetní období, oceňování, aktuální princip a další. Ukládá povinnost vést účetnictví správně, srozumitelně, průkazně, úplně a přehledně. Mezi nejdůležitější zásady se řadí povinnost vést účetnictví takovým způsobem, aby účetní výkazy podávaly věrný a poctivý obraz o finanční situaci a pozici podniku. (Skálová, 2016)

3.2.2 Vyhláška č. 500/2002 Sb.

„Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen „vyhláška“), rozpracovává některá ustanovení zákona o účetnictví do podrobnější úpravy. Stanoví se zde zejména:

- účetní závěrka – rozsah účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu), obsahové vymezení některých položek rozvahy, obsahové vymezení některých položek výkazu zisku a ztráty a přílohy,
- směrná účtová osnova na úrovni skupin účtů,
- účetní metody a jejich použití, např. metody oceňování majetku, odpisování, kurzových rozdílů, odložené daně, vzájemného zúčtování položek,
- konsolidovaná účetní závěrka.“ (Skálová, 2016, s. 13)

3.2.3 České účetní standardy

Cílem Českých účetních standardů je dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. Obsahují popis účetních metod, a také postupy účtování. Standardy vydává a vytváří Ministerstvo financí s tím, že obsah standardů nesmí být v rozporu s ustanoveními zákona o účetnictví a ostatních právních předpisů ani obcházet jejich účel. Používání

standardů se považuje za plnění ustanovení o účetních metodách zákona o účetnictví. (Skálová, 2016)

3.3 Předmět účetnictví

Účetnictví sleduje majetek účetní jednotky a základem je bilanční princip. Rovnice bilančního principu, která říká, že se aktiva podniku rovnají jeho pasivům, musí v účetnictví platit vždy. Aktiva nám ukazují strukturu a výši majetku účetní jednotky, zatím co pasiva evidují zdroje krytí majetku.

„Podle mezinárodních účetních standardů jsou aktiva definována jako položky majetku obchodního závodu, které:

- představují pro obchodní závod budoucí ekonomický prospěch (užitek),
- tento prospěch má obchodní závod plně pod kontrolou, patří výhradně jemu,
- očekávání budoucího ekonomického prospěchu musí být dostatečně spolehlivé a prokazatelné,
- položka aktiv je důsledkem hospodářských operací uskutečněných v minulosti,
- položka aktiv musí být s dostatečnou mírou spolehlivě ocenitelná, vyjádřitelná v penězích.“ (Skálová, 2016, s. 20)

3.3.1 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty se řadí mezi základní účetní výkazy. Rozvaha zaznamenává položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv. V rozvaze se uvádí výše aktiv podle jednotlivých položek neupravená o opravné položky a oprávký (brutto), výše opravných položek a oprávek (korekce) a výše aktiv snižená o opravné položky a oprávký (netto). Ve výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny položky nákladů, výnosů a výsledku hospodaření. Provedením jednoduchého rozdílu mezi výnosy a náklady, získáme výsledek hospodaření. V případě kladného výsledku se jedná o zisk z běžného období a v případě záporného výsledku o ztrátu. (Skálová, 2016)

3.3.2 Podvojnost a souvztažnost účetních zápisů

Podvojnost znamená, že se každá účetní operace promítne na dvě strany použitých účtů. Jednou na stranu Má Dáti, podruhé na stranu Dal a přitom platí, že oba zápisy jsou stejně velké, stejná částka.

„Pochopení podvojnosti je vstupní branou do podvojného účetnictví, proto je třeba se zamyslet nad jejím významem:

- pomocí podvojnosti zachycuje účetnictví ekonomický pohyb, dvě strany použitých účtů představují krajní body tohoto pohybu,
- účetnictví je ucelený systém, soustava účtů vnitřně spojených podvojností,
- přímou součástí účetnictví jsou zabudované kontrolní prostředky na bázi podvojnosti.

Určení správné dvojice účtů pro zachycení konkrétního případu, tj. určení, že uvedená operace nákup materiálu za hotové se zaúčtuje na účet Peníze a na účet Materiál na skladě, se označuje jako určení souvztažnosti.“ (Skálová, 2016, s. 29)

3.3.3 Účetní knihy

Účetní knihy slouží k záznamu účetních operací a v podvojném účetnictví účetní jednotky vedou tyto knihy:

- deník (deníky),
- hlavní knihu,
- knihy analytických účtů,
- knihy podrozvahových účtů.

V deníku jsou zachyceny účetní operace související s účetním obdobím podle chronologického pořadí. Pomocí deníku můžeme spojit doklady s hlavní knihou, odhalit případné chyby v hlavní knize a zajišťuje průkaznost a spolehlivost účetních údajů vazbou na doklady.

Nejdůležitější informace o stavu a pohybu jednotlivých složek aktiv, pasiv, nákladů a výnosů se získávají z hlavní knihy. Ta obsahuje syntetické účty, na kterých jsou věcně uspořádané účetní zápisy.

Knihy analytických účtů nemá pevně danou formu a není právně upravena. Díky tomu je struktura analytických účtů zcela v naší režii. Zůstatky na analytických účtech musí odpovídat zůstatkům na účtech syntetických.

Účetní operace, které nejsou uvedeny ani v deníku, ani v hlavní knize, se uvádí v knize podrozvahových účtů. (Skálová, 2016)

3.3.4 Účetnictví v plném rozsahu

Povinnost vést účetnictví v plném rozsahu má účetní jednotka vždy, přestane-li splňovat podmínky pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Plný rozsah znamená, že se účetní jednotka nemůže odchýlit od zákona o účetnictví a navazujících právních předpisů. (Skálová, 2016)

3.3.5 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Účetní jednotky, které mají možnost vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, jsou uvedeny v § 9 v zákoně o účetnictví. Fyzické osoby, které nemusí mít účetní závěrku ověřenou auditorem, mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Na rozdíl od vedení účetnictví v plném rozsahu nemusí podnikatelé při zjednodušeném rozsahu používat analytické a podrozvahové účty, neoceňují majetek a závazky reálnou hodnotou, sestavují účetní závěrku v zjednodušeném rozsahu atd. (Skálová, 2016)

3.4 Účetní závěrka a uzávěrka

Účetní uzávěrka označuje veškeré kroky, které vedou k uzavření účetních knih a následně k sestavení účetní závěrky. Obvykle jsou všechny nutné kroky k uzavření knih uvedeny ve vnitropodnikové směrnici.

„Zpravidla se jedná o zjištění a zaúčtování níže uvedených operací:

1. zaúčtování časového rozlišení nákladů a výnosů, zaúčtování dohadných položek,
2. zaúčtování kurzových rozdílů k cizoměnovým položkám,
3. provedení inventarizace a zúčtování inventarizačních rozdílů,
4. na základě výsledků inventarizace stanovení opravných položek k aktivům,
5. zaúčtování zákonných opravných položek k pohledávkám a odpis pohledávek,
6. tvorba nebo zúčtování rezerv,
7. výpočet a zaúčtování splatné daně,
8. výpočet a zaúčtování odložené daně.“ (Skálová, 2016, s. 134)

Řádná účetní závěrka se sestavuje k rozvahovému dni. Je vyhotovena jednou ročně a to k poslednímu dni účetního období. V případech, kdy nejsou účetní knihy uzavírány k poslednímu dni účetního období, se jedná o mimořádnou účetní závěrku. Mezi složky účetní závěrky patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. V příloze se uvádí doplňující informace k rozvaze

a k výkazu zisku a ztráty. Přehled peněžních toků sleduje jen skutečné příjmy a výdaje, na rozdíl od výkazu zisku a ztrát, který sleduje výnosy a náklady. Přehled o změnách vlastního kapitálu informuje o zvýšení, či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu. (Skálová, 2016)

Tabulka 1 Části účetní závěrky podle velikosti jednotky (Skálová, 2016)

Účetní jednotky	Aktiva celkem	Části účetní závěrky
Mikro	< 9 000 000 Kč	Rozvaha Příloha
Malé bez povinného auditu	< 100 000 000 Kč	Rozvaha Příloha
Malé s povinným auditem	< 500 000 000 Kč	Rozvaha Výkaz zisku a ztráty Příloha
Střední a velké	> 500 000 000 Kč	Rozvaha Výkaz zisku a ztráty Příloha Výkaz o peněžních tocích Výkaz o změnách vlastního kapitálu

4 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Důležité je rozlišit a nezaměňovat přechod z daňové evidence na podvojný účetnictví se změnou právní formy podnikání. To znamená přechod z fyzické osoby na osobu právnickou. (Dušek, 2008)

4.1 Důvody přechodu z daňové evidence na účetnictví

V zásadě můžeme důvody k přechodu rozdělit na přechod dobrovolný a povinný.

4.1.1 Dobrovolný přechod

Hlavním důvodem pro dobrovolný přechod je obvykle interní požadavek podnikatele. Ten vychází ze skutečnosti, že účetnictví poskytuje lepší přehled pro podnikatele o jeho podnikání. Na rozdíl od daňové evidence je účetnictví přehlednější, průkaznější a má lepší vypovídací schopnost. Externí požadavek zpravidla přichází od věřitelů (banky) nebo potenciálních investorů. Banky tento požadavek mají často z důvodu vyřizování žádosti o poskytnutí úvěru.

Dobrovolný přechod činí fyzická osoba na základě vlastního rozhodnutí. Pokud podnikatel učiní takové rozhodnutí, pak musí vést účetnictví po celé účetní období. S výjimkou ukončení činnosti může podnikatel ukončit vedení účetnictví a vrátit se k daňové evidenci nejdříve po uplynutí pěti účetních období. (Dušek, 2008)

4.1.2 Povinný přechod

Podmínky pro povinný přechod jsou uvedeny v zákonu o účetnictví, a také v zákonu č. 304/2013 Sb., zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Podle kritérií uvedených v zákonu o účetnictví, je fyzická osoba povinna k přechodu ve chvíli, kdy její obrat, včetně plnění osvobozených od daně z přidané hodnoty, přesáhne částku 25 000 000 Kč za bezprostředně předcházející kalendářní rok. (Dušek, 2008)

V zákonu o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, konkrétně v § 42 - § 45, se uvádí, že povinnost vést podvojný účetnictví vzniká fyzické osobě právě tehdy, když je zapsána do obchodního rejstříku. Fyzická osoba se musí zapsat do obchodního rejstříku v případě, že výše výnosů nebo příjmů snížených o DPH – pokud je součástí, dosáhla za dvě bezprostředně po sobě následující účetní období v průměru částku 120 000 000 Kč. (Česko, 2013)

4.2 Přejchod z hlediska účetních a daňových předpisů

Metodu přechodu z hlediska účetních předpisů řeší vyhláška č. 472/2003 Sb., která novelizuje vyhlášku č. 500/2002 Sb. Daňové předpisy přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví upravuje zákon o daních z příjmů. Konkrétně se jedná o daň z příjmů fyzických osob v příloze č. 3 k zákonu č. 586/1992 Sb. (Kadlec a Chalupa, 2006)

4.2.1 Účetní předpisy

Vyhláška č. 500/2002 Sb., konkrétně § 61b, uvádí, že:

- fyzické osoby, které vedou daňovou evidenci a staly se účetní jednotkou, zjistí v záznamech daňové evidence stavy jednotlivých složek majetku a dluhů, případně rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a u finančního leasingu neuplatněnou část výdajů ke dni předcházejícímu den účetního období, ve kterém vznikla povinnost vést účetnictví,
- jednotlivé složky majetku a dluhů ocení dle zákona o účetnictví. U odpisovaného DHM a DNM sestaví odpisové plány. Hodnota oprávek se rovná součtu odpisů, které by byly účtovány za dobu užívání do okamžiku přechodu,
- stavy položek z prvního bodu se převedou k prvnímu dni účetního období jako počáteční zůstatky příslušných rozvahových účtů. Neuplatněná část výdajů u finančního leasingu se převede jako počáteční stav účtu nákladů příštích období,
- rozdíl mezi součtem počátečních stavů aktiv a počátečních stavů pasiv se uvede jako aktivní či pasivní zůstatek v účtové skupině 49. (Dušek a Sedláček, 2016)

4.2.2 Daňové předpisy

V příloze č. 3, zákonu o daních z příjmů, je uvedeno:

1. „Základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, zvýší o hodnotu zásob a cenin, hodnotu poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotný majetek, hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem.“
2. „Základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, sníží o hodnotu přijatých záloh, hodnotu dluhů, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.“
3. „Obdobně se postupuje při přechodu z evidence příjmů a výdajů na vedení účetnictví na straně poplatníků s příjmy z nájmu podle § 9.“

Podnikatel, který je plátcem DPH, zvýší základ daně o hodnotu pohledávek bez DPH, pokud byla splněna daňová povinnost na výstupu, a sníží základ daně o výši dluhů bez DPH, byl-li uplatněn odpočet daně. (Běhounek, 2016, s. 94)

4.3 Postup při přechodu z daňové evidence na účetnictví

Základní kroky, které by měl při přechodu podnikatel dodržet, jsou:

- inventarizace majetku a závazků,
- výpočet dodatečných informací (např. odpis pohledávek),
- sestavení převodového můstku,
- sestavení účtového rozvrhu,
- tvorba vnitropodnikových směrnic,
- otevření účetních knih,
- sestavení počáteční rozvahy. (Hruška, 2010)

4.3.1 Inventarizace majetku a závazků

Jako první podnikatel provede inventarizaci všeho, co slouží k podnikání. Inventarizace slouží k zjištění skutečných stavů veškerého majetku a závazků, skutečný stav se porovná se stavem v daňové evidenci. Pokud se objeví rozdíly, musí se vyrovnat ještě v daňové evidenci.

Jednotlivé fáze podle Duška (2008) – pokyn k inventarizaci, zjištění skutečného stavu, porovnání zjištěného stavu s účetním stavem a vypořádání inventurních rozdílů.

Zjištění skutečného stavu majetku a zásob se provede fyzickou inventurou a skutečný stav pohledávek a závazků se zjistí pomocí inventury dokladové. (Hruška, 2010)

Jednotlivé položky zjištěné inventarizací se ocení podle zásad uvedených v § 24 a § 25 zákona o účetnictví. Dle účetních předpisů je nutné sestavit odpisové plány pro DHM a DNM. (Kadlec a Chalupa, 2006)

4.3.2 Sestavení převodového můstku

Převodový můstek potvrzuje správnost přechodu a součástí je také vyčíslení daňového dopadu. Pomocí převodového můstku se sestavuje počáteční rozvaha a otevírají účetní knihy. Základní principy, které musí můstek dodržovat, vychází ze základních principů účetnictví, které jsou:

- výsledkové účty nesmí mít počáteční stav,
- $KS = PS$ účtů majetku a závazků,
- všechny informace z daňové evidence se musí převést,
- $A=P$ (Hruška, 2010)

Rozdíl, který vznikne mezi stranami MD a D, se uvede jako počáteční stav účtu 491 – Účet individuálního podnikatele. Převodový můstek se může doložit protokolem převodu s tabulkou všech položek, a také počáteční rozvahou a hlavní knihou. Na účet 491 se dále účtují osobní vklady a výběry podnikatele. (Dušek, 2008)

„Haléřový rozdíl“ je taková částka, která je ve svém součtu za všechny výskyty za celou účetní jednotku zanedbatelná, účetně naprosto nevýznamná.“ (Dušek, 2008, s. 50)

Haléřové rozdíly se týkají hlavně pohledávek a závazků. Měly by se srovnat v rámci uzávěrky v daňové evidenci a nepřenášet do podvojného účetnictví.

4.3.3 Sestavení účtového rozvrhu

Povinnost sestavit účtový rozvrh na podkladě směrné účtové osnovy vychází z právních předpisů, které upravují oblast účetnictví. Účtový rozvrh se sestavuje pro každé účetní období, ale pokud nedojde ke změně k prvnímu dni účetního období, je možné ponechat v následujícím období účtový rozvrh předcházejícího období. Účetní jednotka může v průběhu účtový rozvrh doplňovat. (Skálová, 2016)

4.3.4 Sestavení vnitropodnikové směrnice

Účetní jednotka si stanovuje metody a postupy, které používá v průběhu účetního období, prostřednictvím vnitropodnikových směrnic. Z právních předpisů vyplývají povinné vnitropodnikové směrnice (např. účtový rozvrh, časové rozlišení nákladů, kursové rozdíly). Ostatní směrnice, které se dají odvodit z legislativy, určují oceňování dlouhodobého majetku a zásob, upravují normy přirozených úbytků zásob atd. (Hruška, 2010)

4.3.5 Sestavení počáteční rozvahy

V počáteční rozvaze musí být zahrnuto vše, co bylo v daňové evidenci. Tyto informace se převedou pouze na rozvahové a podrozvahové účty, nikoli na účty výsledkové, které musí být na začátku účetního období nulové. Musí být dodržen bilanční princip, tedy aktiva se musí rovnat pasivům. (Dušek, 2008)

4.4 Daňové dopady přechodu

Daňový dopad přechodu z daňové evidence na účetnictví se neprojeví v daňovém priznání posledního roku vedení daňové evidence, ale až v následujícím roce, tedy v daňovém priznání za první období vedení účetnictví.

Zátěž způsobenou dodaněním zásob a pohledávek je možné libovolně rozložit do 9 zdaňovacích období dle § 23/14 zákona o daních z příjmů. Pokud podnikatel ukončí, či přeruší činnost nebo přejde na paušální výdaje, musí jednorázově dodat zbylé části. (Dušek a Sedláček, 2016)

„Mezi způsoby, kterými můžeme snížit daňový dopad na co nejmenší možnou míru, lze uvést:

- minimalizovat stav zásob (není podstatné, zda jde o zásoby nakoupené či vlastní, zda jsou zaplacené či nezaplacené), je nutné dodržet jejich optimální provozní stav,
- minimalizovat stav neuhrazených daňových pohledávek – nezapomenout je vymáhat,
- není nutné minimalizovat stav neuhrazených daňových dluhů.“ (Dušek, 2008, s39)

Položky, které zvyšují základ daně, jsou uvedeny v tabulce 2.

Tabulka 2 Položky zvyšující základ daně

Daňová evidence	Účetnictví
Nespotřebované zásoby:	
materiálu	112 – Materiál na skladě
zboží	132 – Zboží na skladě a v prodejnách
Nespotřebované zásoby vlastní výroby:	
nedokončená výroba	121 – Nedokončená výroba
polotovary	122 – Polotovary vlastní výroby
výrobky	123 – Výrobky
Nespotřebované ceniny	213 – Ceniny
Poskytnuté zálohy na zásoby:	
materiálu	151 – Poskytnuté zálohy na materiál
zboží	153 – Poskytnuté zálohy na zboží
Poskytnuté provozní zálohy	314 – Poskytnuté provozní zálohy
Pohledávky, které by při zaplacení byly zdanitelným příjmem	311 – Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny položky snižující základ daně.

Tabulka 3 Položky snižující základ daně

Daňová evidence	Účetnictví
Přijaté zálohy	324 – Krátkodobé přijaté zálohy
Závazky, které by při zaplacení byly daňově uznatelným výdajem:	
krátkodobé	32x – Krátkodobé závazky
dlouhodobé	47x – Dlouhodobé závazky

V obou tabulkách je předpokladem pro druhý sloupec aplikace směrné účtové osnovy.

4.5 Chyby převodu

Z větší části jsou chyby v přechodu způsobené nedostatečnou znalostí podvojného účetnictví, ale ne vždy tomu tak je.

Nejčastější chyby jsou podle Duška (2008, s. 64-65):

- **Použití chybného účtu** – pokud použití nesprávného účtu nemá daňový dopad, lze chybu jednoduše opravit.
- **Chybná částka na účtu** – další z chyb, které lze lehce a dodatečně opravit v případě, že nemá daňový dopad. V praxi tato chyba nastává ve chvíli, kdy účetní jednotka ocení dlouhodobý majetek na účtu 022 v ceně zůstatkové, nikoli v pořizovací.
- **Daňové chyby** – nejzávažnější chyby. Může to být chyba ve prospěch nebo v neprospěch účetní jednotky. Tyto chyby mohou mít vliv na peněžní prostředky, například pokuty nebo vyměření vyšší daňové povinnosti.
- **Ostudné chyby** – jedná se o záměrné zkreslení skutečnosti při přechodu. V praxi by se vůbec neměly vyskytovat. Za ostudné chyby považujeme:
 - zůstatky účtů neodpovídají inventurním stavům,
 - počáteční stavy účtů v hlavní knize neodpovídají převodovému můstku,
 - není zúčtováno vše, co bylo v obchodním majetku,
 - u pohledávek neplátce DPH účtuje o DPH,
 - u pohledávek či závazků plátce DPH do daňového převodu zahrnuje hodnotu včetně DPH aj.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKATELE

Vybraný podnikatel provozuje svoji činnost na základě živnostenského oprávnění a není zapsán v obchodním rejstříku. Začal samostatně podnikat již v roce 1998 a od začátku svého podnikání vedl jednoduché účetnictví. Od 1. 1. 2014 jej nahradil daňovou evidencí z důvodu legislativních změn. Podnikatel je čtvrtletním plátcem daně z přidané hodnoty také od roku 1998. Vzhledem k zaměření jeho podnikání na daně a účetnictví si podnikatel vede daňovou evidenci sám, ale díky zvyšujícímu se počtu klientů momentálně zaměstnává 2 zaměstnance na hlavní pracovní poměr.

5.1 Předmět podnikání

Předmětem činnosti podnikatelského subjektu jsou účetní a daňové práce. Zpracovává účetnictví a daně zhruba 30 klientů z České Republiky. Ke své práci využívá účetní program od firmy MRP – Informatics, spol. s.r.o., která vlastní práva k účetnímu programu MRP.

Podnikateli byly uděleny tyto živnostenské oprávnění:

1. ohlašovací vázaná – činnost účetních poradců
2. ohlašovací volná – zprostředkovatelské služby, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, poskytování software, činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců, automatizované zpracování dat.

Náplní práce vybraného podnikatele je i jednání s klienty, vedení své daňové evidence a administrativa s tím spojená.

5.2 Důvody přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Podnikatel nespĺňuje žádnou podmínku k povinnému přechodu na vedení účetnictví, ale rozhodl se tak dobrovolně na základě větší vypovídací schopnosti a lepšímu vykazování informací. Z hlediska rostoucího počtu klientů je potřeba získat větší přehled. Dalším důvodem je možné čerpání úvěru od banky a ta obvykle vyžaduje vedení účetnictví.

Práce je sestavena tak, aby mohl podnikatel přejít na vedení účetnictví k 1. 1. 2017.

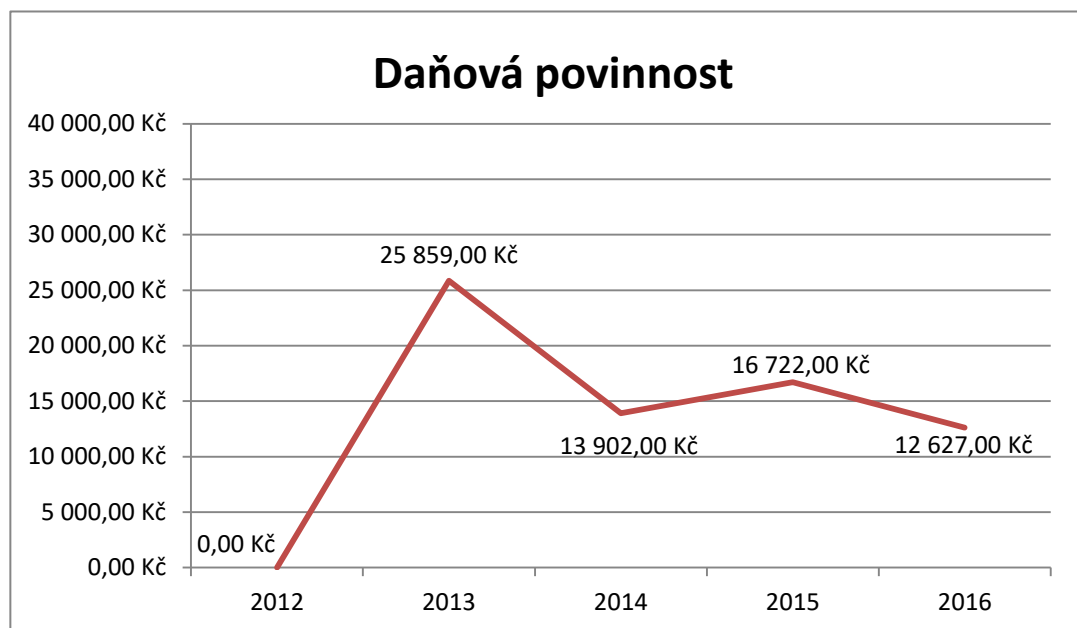
5.3 Vývoj daňové povinnosti za roky 2012 – 2016

V tabulce 4 je uvedena daňová povinnost podnikatele v jednotlivých letech.

Tabulka 4 Daňová povinnost

Rok	Daňová povinnost (Kč)
2012	0
2013	25 859
2014	13 902
2015	16 722
2016	12 627

Za sledované období došlo k menším výkyvům v částkách daně z příjmů fyzických osob. Tyto výkyvy byly způsobeny změnou počtu vyživovaných dětí. Vývoj podle tabulky je znázorněn v grafu níže.



Obrázek 2 Vývoj daňové povinnosti za období 2012 - 2016

6 PŘECHOD Z VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Kapitola je zaměřena na přechod z daňové evidence na účetnictví a je rozdělena do podkapitol podle jednotlivých kroků směřujících k přechodu.

6.1 Inventarizace majetku a závazků

Po určení data přechodu následuje provedení inventarizace majetku a závazků z údajů daňové evidence a uzavření daňové evidence. Inventarizace byla provedena k 31. 12. 2016 a skutečný stav majetku a závazků se shodoval se zůstatky v daňové evidenci. Zjištěné rozdíly by se musely srovnat ještě v daňové evidenci.

Podnikatel měl v daňové evidenci tyto položky, které jsou vypsány v dalších kapitolách.

6.1.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Na konci roku 2016 podnikatel evidoval ve své evidenci dlouhodobý hmotný majetek. Zahnuje osobní automobil Kia Sportage, který používá čistě pro svou podnikatelskou činnost. Tento majetek byl odepisován v souladu se zákonem o daních z příjmů. Podnikatel zvolil metodu rovnoměrných odpisů, ale automobil zařadil již v roce 2010 tak byl kompletně odepsán v roce 2015. Automobil je stále zařazen v majetku podnikatele. V případě pořízení nového dlouhodobého majetku se budou daňové odpisy rovnat účetním.

V níže uvedené tabulce je zachycen tento dlouhodobý majetek, datum jeho zařazení, pořizovací cena, odpis pro rok 2016 a zůstatková cena k 31. 12. 2016.

Tabulka 5 Inventura dlouhodobého majetku

Majetek	Datum zařazení	PC (Kč)	Odpisová skupina	Odpis 2016	Oprávky	ZC (Kč)
Kia Sportage	23. 3. 2010	570 000	2	0	570 000	0

Automobil bude zařazen v pořizovací ceně na účet **022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí**. Oprávky budou v plné výši uvedeny na účet **082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí**.

6.1.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Při zpracování účetnictví využívá podnikatel software od firmy MRP – Informatics, spol. s.r.o., který ale nedosahuje hodnoty pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku.

Pro elektronické podání a práci s formuláři slouží software firmy KASTNER software s.r.o. ale ten také nedosahuje požadované hodnoty. Roční poplatky za upgrady a provoz obou systému vstupují plně do výdajů k zajištění a udržení příjmů.

6.1.3 Drobný dlouhodobý hmotný majetek

K 31. 12. 2016 vedl v evidenci podnikatel 10 položek jako drobný dlouhodobý hmotný majetek. Jedná se především o vybavení nutné k chodu účetní kanceláře. Veškerý majetek, který nedosahuje hodnoty 40 000 Kč, tudíž nemusí být zařazen do dlouhodobého majetku, vstupoval plně do výdajů k zajištění a udržení příjmů.

Tabulka 6 Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Číslo	Název	Pořizovací cena (Kč)
1	Telefon iPhone 6	13 279
2	Telefon Samsung S7	15 668
3	Telefon Samsung S6	10 995
4	Stolní počítač Zalman	16 810
5	Stolní počítač Dell	15 990
6	Stolní počítač Lenovo	13 999
7	Notebook ASUS	10 440
8	Tiskárna HP 8600	3 341
9	Tiskárna HP 8610	4 285
10	Skartovačka United Office	1 591
Celkem		106 398

Celková částka **106 398 Kč** vstupuje jako počáteční stav účtu **028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek** a současně také na účet **088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku**.

6.1.4 Zásoby

Z hlediska povahy živnosti podnikatel nevede žádné stavy zásob.

6.1.5 Pokladna

Z důvodu podnikání čistě na tuzemském trhu podnikatel vede pokladnu jen v českých korunách. Fyzickou inventurou bylo zjištěno, že na konci období bylo v pokladně **19 765 Kč**. Tato hodnota odpovídá zůstatku uvedenému v deníku příjmů a výdajů a nebude tedy nutné upravovat základ daně. Částka **19 765 Kč** se tedy použije jako počáteční stav účtu **211 – Pokladna**. Vzhledem k tomu, že podnikatel nevede pokladnu v žádných jiných měnách, nebude potřeba vytvářet žádné analytické účty.

6.1.6 Bankovní účet

Podnikatel má zřízený jeden běžný účet, který je vedený v tuzemské měně stejně jako pokladna. Bankovní účet slouží především k uskutečňování platebního styku s odběrateli, dodavateli, úřady a podobnými institucemi. Během dokladové inventury byl zjištěn zůstatek **17 662,86 Kč** a nebyl zjištěn žádný rozdíl. K záznamu pohybů na běžném účtu slouží syntetický účet **221 – Bankovní účet** a nebude potřeba analytického členění.

6.1.7 Pohledávky

Pohledávky, které nebyly uhrazeny do konce roku 2016, činí bez DPH **452 000 Kč**. Tato částka zvýší základ daně a celková částka v hodnotě **546 920 Kč** bude převedena jako počáteční stav účtu **311 – Odběratelé**.

Tabulka 7 Inventura pohledávek

Doklad	Základ daně (Kč)	DPH (Kč)	Celkem (Kč)
2016075	30 000	6 300	36 300
2016076	40 000	8 400	48 400
2016077	36 000	7 560	43 560
2016078	18 000	3 780	21 780
2016079	12 000	2 520	14 520
2016080	12 000	2 520	14 520
2016081	42 000	8 820	50 820
2016082	24 000	5 040	29 040
2016083	12 000	2 520	14 520
2016084	24 000	5 040	29 040
2016085	18 000	3 780	21 780
2016086	1 000	210	1 210
2016087	15 000	3 150	18 150
2016088	45 000	9 450	54 450
2016089	6 000	1 260	7 260
2016090	12 000	2 520	14 520
2016091	12 000	2 520	14 520
2016092	24 000	5 040	29 040
2016093	4 000	840	4 840
2016094	4 000	840	4 840
2016095	15 000	3 150	18 150
2016096	46 000	9 660	55 660
Celkem	452 000	94 920	546 920

Daňová povinnost k silniční dani, která vzniká podle zákona o dani silniční ve chvíli, kdy podnikatel ke své činnosti využívá silniční motorová vozidla, byla vypočítána finančním

úřadem na **2 175 Kč**. Podnikatel odvedl, za rok 2016, zálohy ve výši **2 400 Kč**. Rozhodl se nechat si přeplatek vrátit, vzniká mu tedy daňová pohledávka v hodnotě **235 Kč**. Na účtu **345 – Ostatní daně a poplatky** bude tedy částka **235 Kč** na straně **MD** jako počáteční stav.

6.1.8 Závazky

Závazky jsou rozděleny do 3 skupin. Závazky z obchodních vztahů, závazky vyplývající z pracovních poměrů a daňové závazky.

Jednotlivé závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2016 jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka 8 Inventura závazků z obchodních vztahů

Doklad	Základ daně (Kč)	DPH (Kč)	Celkem (Kč)
FP16050	1 009	211	1 220
FP16051	1 240	260	1 500
FP16052	691	104	795
FP16053	600	90	690
FP16054	1 653	347	2 000
FP16055	345	73	418
FP16056	8 058	1 692	9 750
FP16057	10 163		10 163
FP16058	90 000	18 900	108 900
Celkem	113 759	21 677	135 436

Z tabulky vyplývá, že částka, která sníží základ daně, je **113 759 Kč**. Celková částka v hodnotě **135 436 Kč** bude zaúčtována jako počáteční stav účtu **321 – Dodavatelé**.

Závazky vyplývající z pracovních poměrů rozdělíme na 3 skupiny:

- závazek z titulu nevyplacených mezd** – je to nevyplacená mzda za měsíc prosinec. Jeho výše je **24 810 Kč** a bude veden na účtu **331 – Zaměstnanci**.
- závazek ke správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně** – představuje odvody sociálního a zdravotního pojištění za měsíc prosince. Rozdělí se na 3 účty:
 - 336 001 – Sociální pojištění – 9 450 Kč**
 - 336 002 – Zdravotní pojištění VZP – 2 025 Kč**
 - 336 003 – Zdravotní pojištění ČPZP – 2 025 Kč**
- závazek z titulu zálohy na daň ze závislé činnosti** – odvod daně ze závislé činnosti za měsíc prosinec činí **1 890 Kč** a tento závazek vstupuje jako počáteční stav účtu **342 – Ostatní daně a poplatky**.

Daň z přidané hodnoty byla vyčíslena, za 4. kvartál roku 2016, jako daňový závazek k finančnímu úřadu v hodnotě **73 954 Kč**. Tato částka bude v účetnictví vedena na účtu **343 – Daň z přidané hodnoty** jako počáteční stav na straně **D**.

6.2 Uzavření daňové evidence

Po inventarizaci majetku a závazků je dalším krokem vyčíslení daňové povinnosti a sestavení daňového priznání.

Tabulka 9 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2016

Přehled o příjmech a výdajích za rok 2016	
Příjmy:	
Prodej zboží, výrobků a služeb	1 122 698
Ostatní příjmy	268 019
Příjmy celkem	1 390 717
Výdaje:	
Mzdy	272 910
Platby do fondů	169 290
Provozní režie	466 991
Výdaje celkem	909 191
Rozdíl příjmů a výdajů	481 526

Dle přehledu v tabulce 9, která uvádí veškeré příjmy a výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, základ daně podle § 7 ZDP je **481 526 Kč**. Jako hlavní zdroj příjmů slouží podnikateli příjmy z prodeje služeb a to z vedení účetnictví a práci na daních. Nejvyšší výdaj plyne z provozní režie, kam patří výdaje spojené s provozem kanceláře, pohonné hmoty atd.

Zákon o dani z příjmů umožňuje provést úpravy, které sníží nebo naopak zvýší základ daně z § 7 ZDP. Jsou to především nepeněžní výdaje, které nejsou obsažené v přehledu o příjmech a výdajích. Mezi typické daňově uznatelné náklady, které nejsou peněžním výdajem, jsou odpisy dlouhodobého majetku. Podnikatel ale odepsal veškerý majetek již v minulém roce a proto tento rok neuplatňuje žádné další daňově uznatelné náklady.

Daňově neuznatelné náklady podnikatel neevidoval, tudíž nedojde ke zvýšení základu daně.

Po úpravě se tedy **DZD § 7** nezmění a zůstává na částce **481 526 Kč**.

Podnikatel nevykazuje žádné další příjmy podle ostatních paragrafů a ani neuplatňuje ztrátu.

Mezi nezdanitelné části daně a položky odčitatelné od základu daně podnikatel uvedl hodnotu daru v částce **5 000 Kč**. Na penzijním připojištění a soukromém životním pojištění přesáhl minimální hodnotu **12 000 Kč** a dosáhl na maximální odpočet v částce **12 000 Kč**. Celková částka činí **29 000 Kč**.

Uplatňuje slevu na poplatníka, **24 840 Kč**, a také daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti, celkem **30 408 Kč**.

Tabulka 10 Výpočet daně z příjmů

Základ daně	481 526
Nezdanitelné části daně a položky odčitatelné od základu daně:	
- dary	5 000
- penzijní připojištění	12 000
- soukromé životní pojištění	12 000
Úhrn	29 000
Snížený základ daně	452 526
Zaokrouhlený základ daně na celá sta Kč dolů	452 500
Daň podle § 16 zákona	67 875
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po uplatnění slev § 35ba	43 035
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	30 408
Daň po uplatnění slev § 35c	12 627

Podnikateli zbývá doplatit na dani z příjmů **12 627 Kč**. Jelikož není daňovým poradcem, ani jeho služeb nevyužívá, má povinnost podat přiznání do **1. 4. 2017**.

6.3 Sestavení účtového rozvrhu a tvorba vnitropodnikových směrnic

Zákon o účetnictví určuje povinnost sestavit účtový rozvrh. Pro potřeby podnikatele stačí jako základ použít směrnou účtovou osnovu, která je součástí vyhlášky č. 500/2002 Sb., pro podnikatele. Skládá se ze syntetických a analytických účtu aby obsáhl všechny účetní operace, které bude podnikatel provádět v průběhu účetního období. V případě potřeby je možné účetní rozvrh doplnit během účetního období. Celý účtový rozvrh podnikatele je uveden v příloze č. 1.

Vnitropodnikové směrnice zajišťují jednotný metodický postup v určitých situacích. Jelikož je sestavení vnitropodnikových směrnic rozsáhlá a časově náročná práce, nejsou smě-

nice obsahem bakalářské práce. Podnikatel se může rozhodnout nechat vytvořit směrnice daňovým poradcem.

6.4 Sestavení převodového můstku

K doložení převodu majetku a závazků do účetních knih se používá převodový můstek. Pro sestavení využijeme informací získaných provedením inventarizace majetku a závazků. Tyto informace jsou převedeny jako počáteční stavy rozvahových účtů. V tabulce 11 jsou převedeny jednotlivé položky majetku a závazků, a také je uveden jejich vliv na základ daně.

Tabulka 11 Převodový můstek

Položky	Účet	MD	D	Základ daně
		v Kč		
Samostatné movité věci	022	570 000		neovlivňující
Oprávky k SMV	082		570 000	neovlivňující
Dlouhodobý drobný hmotný majetek	028	106 398		neovlivňující
Oprávky k dlouhodobému drobnému hmotnému majetku	088		106 398	neovlivňující
Pokladna	211	19 765		neovlivňující
Bankovní účet	221	17 662,86		neovlivňující
Odběratelé	311	452 000		zvýší
Odběratelé DPH	311	94 920		neovlivňující
Dodavatelé	321		113 759	sníží
Dodavatelé DPH	321		21 677	neovlivňující
Zaměstnanci	331		24 810	sníží
Sociální pojištění	336 001		9 450	sníží
Zdravotní pojištění VZP	336 002		2 025	sníží
Zdravotní pojištění ČPZP	336 003		2 025	sníží
Daň ze závislé činnosti	342		1 890	sníží
Daň z přidané hodnoty	343		73 954	neovlivňující
Silniční daň	345	235		zvýší
Celkem		1 260 980,86	925 988	

Celkový zůstatek strany MD je 1 260 980,86 Kč.

Celkový zůstatek strany D je 925 988 Kč.

Rozdíl v hodnotě stran MD a D je 334 992,86 Kč.

6.5 Účet individuálního podnikatele

V tomto případě tento účet slouží k vyrovnání rozdílu mezi stranou **MD** a **D**. Vyjadřuje vložené vlastní zdroje podnikatele. Částka **334 992,86 Kč** bude zaúčtována jako počáteční stav na straně **D** účtu **419 – Účet individuálního podnikatele**. Tím bude zajištěna rovnost mezi aktivy a pasivy.

Zůstatek nemá vliv na daňový základ, jelikož představuje pouze výši vkladu podnikatele do vlastního podnikání.

6.6 Otevření účetních knih

Otevřením účetních knih k prvnímu dni účetního období se rozumí převod konečných stavů zjištěných při inventarizaci na počáteční stavy jednotlivých účtů. Tento převod se provádí podvojným zápisem na účet **701 – Počáteční účet rozvažný** a účtu vybraného podle druhu položky. Následující tabulka uvádí otevření účetních knih k 1. 1. 2017.

Tabulka 12 Zaúčtování počátečních stavů – otevření účetních knih

Č. zápisu	Účetní případ	Částka (Kč)	MD	D
1.	Samostatné movité věci	570 000	022	701
2.	Oprávky k SMV	570 000	701	082
3.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	106 398	028	701
4.	Oprávky k DDHM	106 398	701	088
5.	Pokladna	19 765	211	701
6.	Bankovní účet	17 662,86	221	701
7.	Odběratelé	546 920	311	701
8.	Dodavatelé	135 436	701	321
9.	Zaměstnanci	24 810	701	331
10.	Sociální pojištění	9 450	701	336 001
11.	Zdravotní pojištění VZP	2 025	701	336 002
12.	Zdravotní pojištění ČPZP	2 025	701	336 003
13.	Daň ze závislé činnosti	1 890	701	342
14.	Daň z přidané hodnoty	73 954	701	343
15.	Silniční daň	235	345	701
16.	Účet individuálního podnikatele	334 992,86	701	419

6.7 Sestavení počáteční rozvahy

Zahajovací, počáteční, rozvaha je sestavena ve zjednodušeném rozsahu v tabulce 13. K sestavení byly použity informace z otevření účetních knih a rozvaha je sestavena

k 1. 1. 2017. Rozvaha ukazuje správnost přechodu a dodržení bilančního principu, tedy strana aktiv se rovná straně pasiv.

Tabulka 13 Rozvaha k 1. 1. 2017 – Aktiva v celých Kč

Název položky	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM	1 260 981	676 398	584 583
Dlouhodobý majetek	676 398	676 398	0
Dlouhodobý hmotný majetek	676 398	676 398	0
Samostatné movité věci	570 000	570 000	0
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	106 398	106 398	0
Oběžná aktiva	584 583		584 583
Krátkodobé pohledávky	547 155		547 155
Pohledávky z obchodních vztahů	546 920		546 920
Stát – daňové pohledávky	235		235
Krátkodobý finanční majetek	37 428		37 428
Peníze	19 765		19 765
Účty v bankách	17 663		17 663

Tabulka 14 Rozvaha k 1. 1. 2017 – Pasiva v celých Kč

Název položky	
PASIVA CELKEM	584 583
Vlastní kapitál	334 993
Účet individuálního podnikatele	334 993
Cizí zdroje	249 590
Krátkodobé závazky	249 590
Závazky z obchodních vztahů	135 436
Závazky k zaměstnancům	24 810
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	13 500
Stát – daňové závazky a dotace	75 844

Díky tomu, že má podnikatel plně odepsaný dlouhodobý majetek a dle informací z rozvahy, největší podíl na majetku podnikatele mají pohledávky z obchodních vztahů a to celých **93,55%**. O zbylých **6,45%** se dělí krátkodobý finanční majetek a daňová pohledávka, která vznikla z přeplacených záloh na silniční dani.

Zdroje krytí jsou naopak rozděleny mnohem více vyrovnaně. Vlastní kapitál, účet individuálního podnikatele, který obsahuje především osobní vklady podnikatele má většinový podíl na pasivech a to **57,30%**. V cizích zdrojích převládají závazky z obchodních vztahů, **23,17%**. Ostatní cizí zdroje ve formě závazků k zaměstnancům, sociálním a zdravotním institucím a daňovým závazkům z DPH a dani ze závislé činnosti, činí zbylých **19,53%**.

7 ANALÝZA DAŇOVÝCH DOPADŮ PŘECHODU

Z přechodu z daňové evidence na účetnictví vyplývají povinné úpravy základu daně. V daňové evidenci například vstupují do základu daně jen skutečně uhrazené pohledávky a závazky. Oproti tomu v účetnictví, které počítá základ daně z celkových výnosů a nákladů, vstupují do základu daně i pohledávky a závazky, které teprve uhrazeny budou. Proto má přechod obvykle negativní dopad na daňové zatížení podnikatele.

Základ daně musí podnikatel zvýšit o neuhrazené pohledávky vůči odběratelům a daňové pohledávky vůči státu. Pohledávky zvyšují základ daně jen o hodnotu bez DPH. Kdyby podnikatel operoval se zásobami tak by hodnota zásob také vstupovala do základu daně jako jeho zvýšení.

Tabulka 15 Položky zvyšující základ daně

Položky zvyšující základ daně	Částka (Kč)
Pohledávky vůči odběratelům bez DPH	452 000
Daňové pohledávky vůči státu	235
Celkem	452 235

Snížit základ daně umožňují podnikateli závazky, které vedl k datu přechodu. Patří mezi ně závazky z obchodních vztahů, závazky vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění a daňové závazky k státu.

Tabulka 16 Položky snižující základ daně

Položky snižující základ daně	Částka (Kč)
Závazky z obchodních vztahů bez DPH	113 759
Závazky vůči zaměstnancům	24 810
Závazky vůči institucím sociálního a zdravotního pojištění	13 500
Daňové závazky vůči státu	75 844
Celkem	227 913

Celková úprava daňového základu tedy bude zvýšení o **224 322 Kč**.

Dopad z přechodu se ale neprojeví na daňovém přiznání za rok 2016, to zůstává stejné ve výši **12 627 Kč**. Zvýšení se promítne až do přiznání za období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, tedy v přiznání za rok 2017.

Zvýšení základu daně o celou částku z přechodu by mohlo v mnoha případech vést k naprosto nereálnému daňovému zatížení za jeden rok. Proto podle zákona o daních z příjmů, konkrétně podle § 23, může podnikatel toto navýšení rozčlenit do 9 zdaňovacích období.

Tato možnost platí za předpokladu, že v těchto 9 zdaňovacích obdobích podnikatel činnost neukončí, nepřeruší či nepřejde na uplatňování nákladů formou paušálního výdaje. V takovém případě by byl nucen jednorázově dodanit zbylou část základu daně z přechodu.

Momentálně není možné stanovit celkovou daňovou povinnost z nadcházejících let, a proto níže uvedené návrhy na dodanění budou počítat jen se základem daně vzniklým při přechodu. Ve všech letech bude tedy výsledek hospodaření podnikatele považován za nulový a daňová sazba bude ve všech letech činit 15% ze základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů. Dále nebudou započítány žádné nezdánitelné části ani odčitatelné položky a vypočtená daň nebude ovlivněna slevami na dani a daňovým zvýhodněním.

7.1 Jednorázové zdanění

Jak již bylo mnohokrát řečeno, podnikatel má možnost zdanit rozdíl vzniklý z přechodu jednorázově. Pokud by se vybraný podnikatel rozhodl využít této možnosti a nerozložil by hodnotu pohledávek do více let, musel by zvýšit základ daně o hodnotu **452 235 Kč**. Současně ovšem základ daně také sníží o hodnotu závazků a to **227 913 Kč**. Vzniklý rozdíl v hodnotě **224 322 Kč** by zvýšil základ daně. Po zaokrouhlení na celá sta Kč dolů by 15% daň z příjmů činila **33 645 Kč**.

7.2 Rozložení do více let

Riziko v řešení pomocí rozložení do více let se skrývá především v nemožnosti předpovědět vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob a ekonomickou situaci podnikatele v dalších letech. V úvahu musíme vzít i další faktory jako ekonomickou stabilitu České republiky, možné zavedení eura či inflaci, která ovlivňuje budoucí hodnotu peněz.

Reálně by podnikatel rozhodl o rozdělení v průběhu každého roku podle své ekonomické situace a již vzniklé daňové povinnosti. Proto nejsou uvedeny rozložení postupně do všech let, ale rozložení pro 2, 5 a 9 let.

7.2.1 Rozložení do 2 let

V případě, že by se podnikatel rozhodnul využít v prvním roce možnosti nulového daňového dopadu, tedy by uplatnil pohledávky jen ve výši závazků. V druhém roce by vznikla stejná situace jako v jednorázovém zdanění.

Proto hodnotu pohledávek rozdělíme rovnoměrně do obou let. V příznání za rok 2017 by tedy podnikatel snížil a zároveň zvýšil základ daně o hodnotu **227 913 Kč** a tím se dostal

na nulový daňový dopad přechodu. Poté by přičetl polovinu zbylé hodnoty pohledávek, **112 161 Kč**. Tím by se daň navýšila o **16 815 Kč**.

V přiznání za rok 2018 by uplatnil zbylou polovinu a také zvýšil daň o **16 815 Kč**.

Celkem by tedy na dani z příjmů zaplatit za tyto dva roky **33 630 Kč**.

7.2.2 Rozložení do 5 let

Tabulka 17 Rozložení pohledávek do 5 let

Rok	Zvýšení základu daně (Kč)	Daňová povinnost (Kč)
2017	44 865	6 720
2018	44 865	6 720
2019	44 865	6 720
2020	44 865	6 720
2021	44 862	6 720
Celkem	224 322	33 600

Stejně jako u předchozího rozložení uvažujeme, že podnikatel v prvním roce nevyužívá nulového daňového dopadu.

7.2.3 Rozložení do 9 let

Tabulka 18 Rozložení pohledávek do 9 let

Rok	Zvýšení základu daně (Kč)	Daňová povinnost (Kč)
2017	24 925	3 735
2018	24 925	3 735
2019	24 925	3 735
2020	24 925	3 735
2021	24 925	3 735
2022	24 925	3 735
2023	24 925	3 735
2024	24 925	3 735
2025	24 922	3 735
Celkem	224 322	33 615

Pokud odhlédneme od rizik, které byla uvedena, představuje rozložení do 9 let naprosto minimální zatížení pro každý rok.

Za povšimnutí stojí rozdílná částka celkové daně, která se díky zaokrouhlování mezi uvedenými variantami liší. V jednorázovém zdanění je daň nejvyšší, **33 645 Kč** a naopak v rozložení na 5 let je nejnižší, **33 600 Kč**.

Pokud bychom chtěli maximalizovat výhodu plynoucí ze zaokrouhlování tak by podnikatel využil rozložení do 9 let následovně.

Tabulka 19 Rozložení pohledávek do 9 let s důrazem na zaokrouhlení

Rok	Zvýšení základu daně (Kč)	Daňová povinnost (Kč)
2017	24 999	3 735
2018	24 999	3 735
2019	24 999	3 735
2020	24 999	3 735
2021	24 999	3 735
2022	24 999	3 735
2023	24 999	3 735
2024	24 999	3 735
2025	24 330	3 645
Celkem	224 322	33 525

Tímto postupem dosáhneme nejnižší daňové povinnosti, oproti předchozí možnosti **33 600 Kč** je snížena o **75 Kč** na **33 525 Kč**.

Nejedná se o vlivné snížení, a proto nejspíš podnikatel nebude využívat tuto možnost, ale je to ukázka vlivu zaokrouhlení u základu daně z příjmu na celá sta Kč dolů.

7.3 Závěrečná doporučení

Z důvodu nemožnosti stanovení přesné daňové povinnosti je obtížné stanovit ideální variantu rozložení tohoto zatížení.

Podnikatel bude v průběhu uplatňování základu daně z přechodu přihlížet na jeho aktuální daňovou povinnost, na výši nezdanitelných částí základu daně, odčitatelné položky, slevy na dani, a také k daňovému zvýhodnění. Rovněž se bude řídit možnými změnami legislativy a sazby daně.

Jednorázové zdanění ve výši **33 645 Kč** by v porovnání s údaji o posledních daňových povinnostech určitě nebylo nejlepší možností. Jelikož podnikatel obvykle odvádí daň v hodnotě kolem **10 000 Kč**, trojnásobné zvýšení by nejspíš mělo negativní dopad na jeho podnikání.

Z variant rozložení do více let, je nejpříjemnější varianta na 5 let. Rizika změny legislativy nebo sazby daně jsou u této varianty přijatelné a daňové zatížení v hodnotě **6 720 Kč** ročně je v přijatelném rozsahu.

U varianty na 9 let je samozřejmě nejnižší daňové zatížení, **3 735 Kč** ale riziko změn je zase nejvyšší.

Navržené varianty mají pouze doporučující charakter a podnikatel bude zvyšovat či snižovat základ daně vyplývající z přechodu na základě svého výsledku hospodaření a finančních prostředků.

ZÁVĚR

Tématem bakalářské práce je přechod daňové evidence na vedení účetnictví u vybraného podnikatele, který se zabývá účetní a daňovou činností. Cílem bylo navrhnout vhodný postup při přechodu.

Teoretická část práce, která je rozdělena do 4 kapitol, byla věnována charakteristice fyzické osoby, daňové evidenci, účetnictví a teoretickému postupu při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Byly nastíněny rozdíly mezi těmito evidencemi a jejich účetní a daňové aspekty.

V praktické části je představen vybraný podnikatel a analýza jeho majetku a závazků. Z účetního hlediska je zde popsána struktura majetku, pohledávek, závazků a další položky vedené v daňové evidenci. Z daňového hlediska byla vypočtena daňová povinnost podnikatele před přechodem, a také daňové dopady plynoucí z přechodu.

Dále byly v praktické části vypracovány jednotlivé kroky nutné pro přechod na vedení účetnictví. V těchto krocích byla provedena inventarizace majetku a závazků, vyčíslení daňové povinnosti a uzavření daňové evidence. Poté byl vyhotoven převodový můstek a ze získaných informací byl stanoven daňový dopad. Byla sestavena počáteční rozvaha, otevřeny účetní knihy a vytvořen účtový rozvrh.

Přechod z daňové evidence na účetnictví nabízí zisk mnoha výhod, ale také jsou zde určité nevýhody a rizika. Vybraný podnikatel má možnosti jak minimalizovat daňový dopad a to snížením pohledávek, které se nejvíce zasadily o zvýšení základu daně. Tato práce byla zhotovena, aby pomohla a přispěla k rozhodnutí vybraného podnikatele, zda tento přechod realizovat již v tomto roce nebo pomocí možností, která tato práce uvádí, minimalizovat dopady přechodu a přejít na vedení účetnictví až v roce příštím.

Bakalářská práce může být přínosem i pro jiné fyzické osoby, které jsou nuceny k povinnému přechodu nebo stejně jako vybraný podnikatel provádí přechod dobrovolně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BĚHOUNEK, Pavel, 2016. *Daňové zákony 2016 – úplná znění platná k 1. 1. 2016*. Praha: ANAG, 343 s. ISBN 978-80-7263-989-2.
- BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS, 2012. *European tax handbook*. Amsterdam: IBFD, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.
- ČESKO, 1991. Zákon č. 563/1991 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 107. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_1991-563_UZ-Zakon-c563-1991-s-vyznacnim-zmen-k-112014.pdf
- ČESKO, 2012. Zákon č. 89/2012 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 33. ISSN 1805-9589. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=24084>
- ČESKO, 2013. Zákon č. 304/2013 ze dne 12. září 2013 o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 116. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2640>
- DUŠEK, Jiří, 2008. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: [podle právního stavu k 1. 1. 2008]*. 6. vyd. Praha: Grada, 127 s. ISBN 978-80-247-2387-7.
- DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2016. *Daňová evidence podnikatelů 2016*. 13. vyd. Praha: Grada, 146 s. ISBN 978-80-271-9038-6.
- HRUŠKA, Vladimír, 2010. *Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu pro podnikatele*. 1. vyd. Praha: VOX, 250s. ISBN 978-80-86324-85-2.
- KADLEC, Jiří a Rostislav CHALUPA, 2006. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: komentář a příklady, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č. 500/2002 Sb.* 1. vyd. Olomouc: ANAG, 171 s. ISBN 8072633279.
- PILÁTOVÁ, Jana, 2016. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. Olomouc: ANAG, 336 s. ISBN 978-80-7554-020-1.
- SKÁLOVÁ, Jana, 2016. *Podvojně účetnictví 2016*. 22. vyd. Praha: Grada, 192 s. ISBN 978-80-271-0997-5.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

D Dal

DDHM Dlouhodobý drobný hmotný majetek

DHM Dlouhodobý hmotný majetek

DNM Dlouhodobý nehmotný majetek

DPH Daň z přidané hodnoty

DZD Dílčí základ daně

MD Má dáti

SMV Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí

ZDP Základ daně z příjmů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Struktura daňové evidence podnikatele (Dušek a Sedláček, 2016, s. 16).....	15
Obrázek 2 Vývoj daňové povinnosti za období 2012 - 2016	35

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Části účetní závěrky podle velikosti jednotky (Skálová, 2016)	26
Tabulka 2 Položky zvyšující základ daně	31
Tabulka 3 Položky snižující základ daně.....	32
Tabulka 4 Daňová povinnost	35
Tabulka 5 Inventura dlouhodobého majetku	36
Tabulka 6 Drobný dlouhodobý hmotný majetek	37
Tabulka 7 Inventura pohledávek.....	38
Tabulka 8 Inventura závazků z obchodních vztahů.....	39
Tabulka 9 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2016	40
Tabulka 10 Výpočet daně z příjmů.....	41
Tabulka 11 Převodový můstek	42
Tabulka 12 Zaúčtování počátečních stavů – otevření účetních knih	43
Tabulka 13 Rozvaha k 1. 1. 2017 – Aktiva v celých Kč	44
Tabulka 14 Rozvaha k 1. 1. 2017 – Pasiva v celých Kč.....	44
Tabulka 15 Položky zvyšující základ daně.....	45
Tabulka 16 Položky snižující základ daně.....	45
Tabulka 17 Rozložení pohledávek do 5 let.....	47
Tabulka 18 Rozložení pohledávek do 9 let.....	47
Tabulka 19 Rozložení pohledávek do 9 let s důrazem na zaokrouhlení.....	48

SEZNAM PŘÍLOH

P I Účtový rozvrh vybraného podnikatele

PŘÍLOHA P I: ÚČTOVÝ ROZVRH VYBRANÉHO PODNIKATELE

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

013 – Software

014 – Ostatní ocenitelná práva

015 – Goodwill

019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – Stavby

022 – Hmotné movité věci a jejich soubory

025 – Pěstitelské celky trvalých porostů

026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny

027 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 – Pozemky

032 – Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

042 – Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

043 – Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

051 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý nehmotný majetek

052 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý hmotný majetek

053 – Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

061 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba

062 – Podíly – podstatný vliv

063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly

065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba

067 – Ostatní zápůjčky a úvěry

068 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv

069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

073 – Oprávky k softwaru

074 – Oprávky k ostatním ocenitelným právům

075 – Oprávky ke goodwillu

079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 – Oprávky ke stavbám

082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám

087 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku

092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku

094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku

095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a závdavkům na dlouhodobý majetek

096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

11 – Materiál

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary vlastní výroby

123 – Výrobky

124 – Mladá a ostatní zvířata

13 – Zboží

131 – Pořízení zboží

132 – Zboží na skladě a v prodejnách

139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

151 – Poskytnuté zálohy a závdavky na materiál

152 – Poskytnuté zálohy a závdavky na zvířata

153 – Poskytnuté zálohy a závdavky na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

191 – Opravná položka k materiálu

192 – Opravná položka k nedokončené výrobě

193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby

194 – Opravná položka k výrobkům

195 – Opravná položka ke zvířatům

196 – Opravná položka ke zboží

197 – Opravná položka k poskytnutým zálohám (závdavkům) na zásoby

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

21 – Peněžní prostředky v pokladně

211 – Peněžní prostředky v pokladně

213 – Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

221 – Peněžní prostředky na účtech

23 – Krátkodobé úvěry

231 – Krátkodobé úvěry

232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

241 – Emitované krátkodobé dluhopisy

249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

251 – Majetkové cenné papíry k obchodování

252 – Vlastní podíly

253 – Dluhové cenné papíry k obchodování

254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba

255 – Vlastní dluhopisy

256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti

257 – Ostatní cenné papíry

259 – Pořizovaný krátkodobý finanční majetek

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

31 – Pohledávky

311 – Odběratelé

313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry

314 – Poskytnuté provozní zálohy a závdavky

315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

321 – Dodavatelé

322 – Směnky k úhradě

324 – Přijaté zálohy a závdavky

325 – Ostatní dluhy

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní dluhy vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

336 001 – Sociální pojištění

336 002 – Zdravotní pojištění VZP

336 003 – Zdravotní pojištění ČPZP

34 – Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

342 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

345 – Ostatní daně a poplatky

346 – Dotace ze státního rozpočtu

347 – Ostatní dotace

35 – Pohledávky za společníky

351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba

352 – Pohledávky – podstatný vliv

353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál

354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty

355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace

358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti

36 – Závazky ke společníkům

361 – Dluhy – ovládaná nebo ovládající osoba

362 – Dluhy – podstatný vliv

364 – Dluhy ke společníkům obchodních korporací při rozdělování zisku

365 – Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace

366 – Dluhy ke společníkům obchodní korporace ze závislé činnosti

367 – Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů

368 – Dluhy ke společníkům sdruženým ve společnosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

371 – Pohledávky z prodeje obchodního závodu

372 – Dluhy z koupě obchodního závodu

373 – Pohledávky a dluhy z pevných termínových operací

374 – Pohledávky z pachtu

375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů

376 – Nakoupené opce

377 – Prodané opce

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné dluhy

38 – Přejchodné účty aktiv a pasiv

381 – Náklady příštích období

382 – Komplexní náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 – Opravná položka k pohledávkám

395 – Vnitřní zúčtování

398 – Spojovací účet ve společnosti

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

411 – Základní kapitál

412 – Ážio

413 – Ostatní kapitálové fondy

414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací

417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací

418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací

419 – Změny základního kapitálu

42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

421 – Rezervní fond

423 – Statutární fondy

424 – Ostatní fondy

427 – Jiný výsledek hospodaření minulých let

428 – Nerozdělený zisk minulých let

429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

432 – Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku

45 – Rezervy

451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů

452 – Rezerva na důchody a jiné dluhy

453 – Rezerva na daň z příjmů

459 – Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

461 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

47 – Dlouhodobé závazky

471 – Dlouhodobé dluhy – ovládaná nebo ovládající osoba

472 – Dlouhodobé dluhy – podstatný vliv

473 – Emitované dluhopisy

474 – Dluhy z pachtu

475 – Dlouhodobé přijaté zálohy a závdavky

476 – Dlouhodobé dluhy z obchodních vztahů

477 – Dlouhodobé dluhy ke společníkům

478 – Dlouhodobé směnky k úhradě

479 – Ostatní dlouhodobé dluhy

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

481 – Odložený daňový dluh a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – Náklady

50 – Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

502 – Spotřeba energie

503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek

504 – Prodané zboží

51 – Služby

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

522 – Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti

523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace

524 – Zákonné sociální pojištění

525 – Ostatní sociální pojištění

526 – Sociální náklady individuálního podnikatele

527 – Zákonné sociální náklady

528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky

531 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitých věcí

538 – Ostatní daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

542 – Zůstatková cena prodaného materiálu

543 – Dary

544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

545 – Ostatní pokuty a penále

546 – Odpis pohledávky

547 – Mimořádné provozní náklady

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období

557 – Odpis kladného goodwillu a aktivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku

558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek

559 – Tvorba a zúčtování účetních opravných položek

56 – Finanční náklady

561 – Prodané cenné papíry a podíly

562 – Úroky

563 – Kurzové ztráty

564 – Náklady z přecenění majetkových cenných papírů

565 – Mimořádné finanční náklady

566 – Náklady z finančního majetku

567 – Náklady z derivátových operací

568 – Ostatní finanční náklady

569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

574 – Tvorba a zúčtování rezerv

579 – Tvorba a zúčtování opravných položek

58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

581 – Změna stavu nedokončené výroby

582 – Změna stavu polotovarů

583 – Změna stavu výrobků

584 – Změna stavu zvířat

585 – Aktivace materiálu a zboží

586 – Aktivace vnitropodnikových služeb

587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

591 – Daň z příjmů – splatná

592 – Daň z příjmů – odložená

595 – Dodatečné odvody daně z příjmů

596 – Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům

597 – Převod provozních nákladů

598 – Převod finančních nákladů

599 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

Účtová třída 6 – Výnosy

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

601 – Tržby za vlastní výrobky

602 – Tržby z prodeje služeb

604 – Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy

641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

642 – Tržby z prodeje materiálu

644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení

646 – Výnosy z odepsaných pohledávek

647 – Odpis záporného goodwillu a pasivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku

648 – Jiné provozní výnosy

649 – Mimořádné provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů

662 – Úroky

663 – Kurzové zisky

664 – Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů

665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku

667 – Výnosy z derivátových operací

668 – Ostatní finanční výnosy

669 – Mimořádné finanční výnosy

69 – Převodové účty

697 – Převod provozních výnosů

698 – Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 – Účty rozvahné

701 – Počáteční účet rozvahný

702 – Konečný účet rozvažný

71 – Účet zisků a ztrát

710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví